

починку та харчування, організації робочого місця, організація взаємодії з викладачами та колегами, організація раціонального використання часу тощо. У функції мотивації — навички та уміння самомотивації: якісної роботи, самовиховання волі у досягненні поставлених цілей, концентрації уваги на пріоритетних напрямках у навчанні, на розвиток пам'яті тощо. У функції контролю — навички застосування раціональних методів підготовки до контролю засвоєння інформації, виконання обов'язкових та вибіркового завдань, здійснення самоаналізу причин нерозуміння окремих питань дисциплін, що вивчаються, а також порівняно високої або низької успішності тощо. Наведеним переліком не вичерпується перелік необхідних компетенцій, на основі яких формуються фахові компетенції, визначені ОКХ. Певний перелік зазначених проблем міг би бути вирішеним введенням відповідних тренінгових занять для студентів I курсу.

Навчальний процес — це складна система методів формування спеціалістів певного фаху і, як і будь-який процес, він потребує відповідного вдосконалення. Для забезпечення ефективної самостійної роботи студентів необхідно: навчання студентів умінням і навичкам самостійної роботи; оптимізувати номенклатуру, зміст та обсяг самостійних робіт; вдосконалення методичного забезпечення самостійної роботи по кожній дисципліні та по навчальному плану загалом; визначення трудомісткості кожного завдання та усіх видів самостійної роботи за семестр; забезпечення рівномірності завантаження студента та викладача; раціоналізація умов праці; сучасне інформаційне забезпечення самостійної роботи.

*О. І. Щедріна, канд. екон. наук, доц.,
кафедра інформаційного менеджменту*

ОСОБЛИВОСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ ІНДИВІДУАЛЬНО- КОНСУЛЬТАТИВНОЇ РОБОТИ ЗІ СТУДЕНТАМИ З ДИСЦИПЛІНИ «ОСНОВИ ПРОГРАМУВАННЯ ТА АЛГОРИТМІЧНІ МОВИ»

Індивідуально-консультативна робота проводиться з метою підвищення рівня підготовки та розвитку індивідуальних творчих здібностей студентів. Консультація — це допомога викладача студентам у засвоєнні навчального матеріалу.

Важливе значення мають індивідуальні консультації під час написання курсових робіт. Виконання курсової роботи з дисциплі-

ни «Основи програмування та алгоритмічні мови» здійснюється в умовах ігрового проектування, яке передбачає створення імітації виробничого процесу проектування та програмування програмного продукту. Цей процес ґрунтується на обов'язковій послідовності операцій та детально розроблених правилах їх виконання.

На цьому етапі навчання студент виконує індивідуальну розробку програмного комплексу. Завдання для курсової роботи складені таким чином, щоб, виконуючи свою розробку, студент брав участь у створенні програмного продукту, починаючи з вивчення цілей і завдань, для яких розробляється програмна система, опису задачі, у створенні для поставленої задачі математичної моделі. Потім розробник повинен вибрати метод розв'язання задачі, визначити організацію даних, спроектувати логіку програм. На етапі проектування визначається, як система, що розробляється, повинна реалізувати поставлені завдання та функції. При цьому система ділиться на невеликі елементи, які виконують визначені функції. Особливістю виробничої організації процесу створення програмного продукту є забезпечення взаємодії між компонентами програмного продукту.

На основі попередніх рішень складаються програми, здатні розв'язати задачу. На етапі розробки програми використовуються сучасні технології програмування програмних продуктів. Після розробки програми здійснюється індивідуальне налагодження модулів, об'єднання їх у комплекс і налагодження всього комплексу, перевірка працездатності за допомогою розроблених тестів. Для використання програмного комплексу розробляється програмна документація.

З метою контролю за якістю та терміном виконання курсової роботи здійснюються контрольні перевірки згідно графіка виконання роботи. Метою таких перевірок є якнайшвидше виявити помилки під час проектування програмного комплексу. Крім цього проміжні контрольні перевірки змушують розробника забезпечити повну завершеність роботи на даному етапі розробки.

Предметом обговорення на консультаціях залежно від етапу виконання проектування є технічне завдання, функціональні специфікації, алгоритми, зовнішні специфікації та тексти програм. Такі консультації дають позитивні наслідки: під час перегляду матеріалу сторонньою людиною легше знайти помилку; під час ознайомлення з чужою роботою аналізуються відмінності в розв'язанні аналогічних задач та реалізації подібних ситуацій, що дає змогу швидше виявити помилки у власній роботі.

У процесі контролю кожного етапу перевіряється відповідність документації вимогам стандарту; достатність документації

для виконання робіт наступного етапу розробки; наявність помилок, які не дозволяють завершити успішно розробку. Крім цього повинні бути одержані відповіді на такі питання: чи є можливість на основі документації, не залучаючи розробника, зрозуміти й оцінити зміст розробки; чи відповідають функції, реалізовані на цьому етапі, функціям, передбаченим у попередніх етапах; чи є помилки, без усунення яких не можна говорити про завершеність розробки; чи не потрібен розгляд альтернативних варіантів, які забезпечать кращі технічні характеристики при тих же функціях програмного комплексу, що розробляється. Розробник усуває зауваження та переходить до наступного етапу розробки.

Виконання курсової роботи в умовах ігрового проектування надає студентам можливість застосувати свої теоретичні знання при вирішенні конкретних практичних завдань, формує у них професійні уміння, які необхідні для здійснення майбутньої професійної діяльності, а ефективна індивідуально-консультативна діяльність викладача є запорукою успішності цього процесу.

*Л. В. Щетініна, канд. екон. наук, доц.,
кафедра управління персоналом та економіки праці*

ФОРМУВАННЯ ІННОВАЦІЙНОЇ ОСОБИСТОСТІ В КОНТЕКСТІ УДОСКОНАЛЕННЯ НАВЧАЛЬНИХ ТЕХНОЛОГІЙ

Інноваційність як критерій, характеристика чи риса особистості має пронизувати всі процеси соціально-економічного розвитку України. І це не просто гасло, а висновок, який підкріплюється досвідом розвинутих країн світу. Так, аналіз тенденцій розвитку «найстаріших», «старих» і «нових» країн ЄС дає змогу зробити низку висновків, що підтверджують необхідність підвищеної уваги до інноваційності у будь-яких її проявах на сучасному етапі розвитку світової економіки.

Для «найстаріших» країн ЄС (Бельгія, Нідерланди) основними конкурентними перевагами, що забезпечують їм лідируючі позиції, є макроекономічна стабільність та розвиток суспільних інститутів. Але на формування цих конкурентних переваг, у першу чергу макроекономічної стабільності, необхідний час, тривалість якого, у найкращому випадку, може вимірюватися десятиріччями. Саме стільки необхідно для формування матеріальної основи стабільності кра-